

Trestněprávní limity výkonu účetní profese

Jan Molín
katedra finančního účetnictví a auditingu
Vysoká škola ekonomická v Praze

Problémové okruhy

- **Jaké jsou limity zveřejňování nepravdivých účetních informací vymezené českým trestním právem?**
- **Jak nahlíží trestní právo na daňové podvody?**
- **Další limity pro poskytování nepravdivých (účetních) informací**
- **Je třeba se bát profesní odpovědnosti?**
- **Jak je to s trestní odpovědností samotné společnosti (právnícké osoby)?**

Účetní podvody v trestním zákoníku (1)

- **Trestný čin Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 TZ**
- **Ten, kdo úmyslně:**
  - **v účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje a**
  - **ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně,**
- **bude potrestán odnětím svobody až na 2 léta nebo zákazem činnosti**

Účetní podvody v trestním zákoníku (2)

- **Tohoto trestného činu se dopustí i ten, kdo úmyslně**
  - **nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, nebo**
  - **kdo účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají a**
  - **ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně**
- **Další případy: vztahy k obchodnímu rejstříku**

Daňové trestné činy (1)

- **Trestný čin Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 TZ**
- **Ten, kdo úmyslně**
  - **ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění, pojistné na zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou podobnou povinnou platbu**
  - **anebo vyláká výhodu na některé z těchto povinných plateb,**
- **bude potrestán odnětím svobody na 6 měsíců až 3 léta nebo zákazem činnosti**

Daňové trestné činy (2)

- **Trestný čin Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby podle § 241 TZ**
- **Ten, kdo**
  - **jako zaměstnavatel nebo plátce**
  - **ve větším rozsahu úmyslně nesplní svoji zákonnou povinnost za zaměstnance nebo jinou osobu odvést daň, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistné na zdravotní pojištění,**
- **bude potrestán odnětím svobody až na 3 léta nebo zákazem činnosti**

Úvěrový podvod

- **Trestný čin Úvěrový podvod podle § 211 TZ**
- **Ten, kdo**
  - **při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru**
  - **úmyslně uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí,**
- **bude potrestán odnětím svobody až na 2 léta nebo zákazem činnosti**
- **Stejně bude potrestán, kdo bez souhlasu věřitele, v nikoli malém rozsahu, úmyslně použije prostředky získané účelovým úvěrem na jiný než určený účel**

Pojistný podvod

- **Trestný čin Pojistný podvod podle § 210 TZ**
- **Ten, kdo**
  - **úmyslně uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, a to:**
    - a) **v souvislosti s uzavíráním nebo změnou pojistné smlouvy,**
    - b) **v souvislosti s likvidací pojistné události, nebo**
    - c) **při uplatnění práva na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění,**
  - **bude potrestán odnětím svobody až na 2 léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci**
- **Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch vyvolá nebo předstírá pojistnou událost, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou**

Subjekt trestného činu

- **Pachatel: ten, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy (je-li příprava trestná)**
- **Spolupachatel**
- **Účastník**
  - organizátor
  - návodce
  - pomocník

Úmyslné zavinění

- **Úmysl přímý:**
  - Pachatel chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrožit zájem chráněný takovým zákonem
- **Úmysl nepřímý:**
  - Pachatel věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že jej způsobí, je s tím srozuměn

Trestní odpovědnost právnických osob (1)

- **Koncepce trestní odpovědnosti právnických osob**
- **Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim**
- **Pojem trestného činu**
- **Koncept přičitatelnosti**

Trestní odpovědnost právnických osob (2)

- **Tresty ukládané právnickým osobám**
  - zrušení právnické osoby,
  - propadnutí majetku,
  - peněžitý trest,
  - propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
  - zákaz činnosti,
  - zákaz plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži,
  - zákaz přijímání dotací a subvencí a
  - uveřejnění rozsudku

Děkuji za pozornost

Jan Molín

jan.molin@vse.cz

katedra finančního účetnictví a auditingu
Vysoká škola ekonomická v Praze